

КРАЄЗНАВСТВО

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

1-4 2002

Заснований 1927 року Українським комітетом
краєзнавства, репресований у 1930 році.
Відроджений 1993 року з ініціативи Всеукраїнської
спілки краєзнавців.

Зміст

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОГО КРАЄЗНАВСТВА

Головний редактор Петро Тронько	
Редакційна колегія Олег Бажан- заступник головного редактора Лев Баженов Іон Винокур Валентина Врублевська Юрій Данилюк Олександр Завальнюк Анатолій Копилов Леонід Місінкевич Неля Ничкало Петро Панченко Віктор Прокопчук Олександр Реєнт Віктор Савчук- заступник головного редактора Анатолій Ситник- перший заступник головного редактора Євген Склярєнко Ганна Швидько	Тронько П.Т., академік НАН України Сучасні завдання краєзнавства на межі тисячоліть 8 Завальнюк О.М. (м. Кам'янець-Подільський) П. І. Холодний і Кам'янець-Подільський державний український університет (1918-1920 рр.) 11 Бездрабко В.В. (м. Київ) Історіографічні спостереження за розвитком краєзнавства в Україні (1920-1930) 16 Рябокобила О. О. (м. Харків) Проблеми краєзнавства в журналі "Краєзнавство" (20-30-ті роки) 22 Савчук В.О. (м. Кам'янець-Подільський) Журнал "Краєзнавство" як феномен краєзнавчого руху в Україні 25
Засновники: Всеукраїнська спілка краєзнавців. Інститут історії України НАН України	КРАЄЗНАВСТВО ХАРКІВЩИНИ Євтушенко О.В. (г. Харків) До історії першої Харківської друкарні (XVIII століття) 28 Коврижних О.С. (м. Харків) Епізод з історії нумізматичного кабінету Харківського університету (1836-1849 гг.). Завідування О.О. Валицького 31 Корнілова В.О., Степаненко Т.Л., Федоренко Л.В. Економічні клопотання Харківського земства в другій половині XIX ст. 33 Филипенко Р.І. (м. Харків) Є.К. Редін – член Харківського історико-філологічного товариства 38
Поштова адреса: 01001, Київ, 1, вул. Грушевського, 4, тел. 228-53-05, 229-13-88	ПОЛІТИЧНА ІСТОРІЯ XX СТ. В СВІТЛІ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Якунін І.К. (м. Дніпропетровськ) І. Сталин: Життя після смерті (або про нові спроби відродити культ "вождя народів) 43 Лозовий В.С. (м. Кам'янець-Подільський) Українська революція та українська ментальність (1917-1921рр.) 53
1-4 2002	

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА “РЕАБІЛІТОВАНИ ІСТОРІЄЮ”

Місінкевич Л.Л. (м. Хмельницький)
Висвітлення процесу реабілітації жертв політичних репресій у
працях зарубіжних та вітчизняних дослідників 60

РЕГІОНАЛЬНА ІСТОРІЯ В ОСОБАХ

Баженів Л.В. (м. Кам'янець-Подільський)
Життя, віддане освіті, науці, краєзнавству
(до 60-річчя Миколи Костриці) 65

ПЕДАГОГІКА І КРАЄЗНАВСТВО

Кротік Н. Л. (м. Кам'янець-Подільський)
Єврейська освіта в Україні 20х-30х рр. ХХ ст.:
постановка проблеми 70

Бажан О. Г. (м. Київ)
Стан освіти, науки і культури в Українській РСР
в середині 1960-х–80-ті роки 75

З КРАЄЗНАВЧОЇ ПОШТИ

Жам О.В. (м. Переяслав-Хмельницький)
Монастирські млинарські заклади
Правобережної України ХІХ ст. 80

Рибак І.В. (м. Кам'янець-Подільський)
Селянське житло Півдня України 50-х років ХХ ст. (за матеріалами
вибіркових бюджетних обстежень органів статистики) 84

Комарницький О.Б. (м. Кам'янець-Подільський)
Містечка Правобережної України і вибори до Всеросійських
Установчих Зборів наприкінці 1917 р. 86

Маркова С.В. (м. Хмельницький)
Громадсько-політична діяльність національних меншин Поділля
в 20 – 30-х роках як передумова “великого терору” 90

КРАЄЗНАВЧЕ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Баженів Л.В. (м. Кам'янець-Подільський)
П'ятий міжнародний конгрес українців 96

Савчук В.О. (м. Кам'янець-Подільський)
Турівний В.П. Сучасне українське державотворення: національно-
політична суть, етнопедагогічний аспект. Кам'янець-Подільський,
“Абетка”, 2002, 208 с. (Рецензія) 99

Сушко О.В. (м. Київ)
Ренат Польовий. Кубанська Україна. – К., 2002. – 303 с.
(Рецензія) 101

Журнал видруковано
за фінансової
підтримки ректора
Кам'янець-
Подільського
державного
університету
професора
Завальнюка О.М.
та Кам'янець-
Подільського
територіального
сектору головної
редколегії
“Реабілітовані
історією”

Усі права
застережені.
Передрук
дозволено тільки
за згодою
редколегії.

Журнал
zareєстровано
6.12.1995.

Свідоцтво про
державну
реєстрацію
КВ № 1722.

КРАЕВЕДЕНИЕ

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

1-4 2002

Основан в 1927 году Украинским комитетом краеведения, репрессирован в 1930 году. Возрожден в 1993 году по инициативе Всеукраинского союза краеведов.

Содержание

ЛЕТОПИСЬ УКРАИНСКОГО КРАЕВЕДЕНИЯ

Главный редактор Пётр Тронько	Тронько П.Т., академик НАН Украины
Редакционная коллегия	Современные задачи краеведения на рубеже тысячелетий 8
Олег Бажан-заместитель главного редактора	Завальнюк А.М. (г. Каменец-Подольский)
Лев Баженов	Каменец-Подольский государственный украинский университет (1918-1920 гг.) 11
Ион Винокур	Бездрабко В.В. (г. Киев)
Валентина Врублевская	Историографические наблюдения за развитием краеведения в Украине (1920-1930 гг.) 16
Юрий Данилюк	Рябокобыла (г. Харьков)
Александр Завальнюк	Проблемы краеведения в журнале "Краеведение" (20-30-е годы) 22
Анатолий Копылов	Савчук В.А. (г. Каменец-Подольский)
Леонид Мисинкевич	Журнал «Краеведение» как феномен краеведческого движения в Украине 25
Неля Нычкало	КРАЕВЕДЕНИЕ ХАРЬКОВЩИНЫ
Пётр Панченко	Евтушенко А.В. (г. Харьков)
Виктор Прокопчук	К истории первой харьковской типографии (XVIII век) 28
Олександр Реент	Коврижных Л.С. (г. Харьков)
Виктор Савчук-заместитель главного редактора	Эпизод из истории нумизматического кабинета Харьковского университета (1836-1849 гг.). Заведование А.О. Валицкого. 31
Анатолий Сытнык-первый зам. главного редактора	Корнилова В., Степаненко Т.Л., Федоренко Л.В. (г. Харьков)
Евгений Склярченко	Экономические ходатайства харьковского земства во второй половине XIX в. 33
Анна Швыдько	Филиппенко Р.Й. (г. Харьков)
Учредители:	Е.К. Редин – член Харьковского историко-филологического общества 38
Всеукраинский союз краеведов.	ПОЛИТИЧЕСКАЯ ИСТОРИЯ XX В. В СВЕТЕ РЕГИОНАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ
Институт истории Украины НАН Украины	Якунин И.К. (г. Днепрпетровск)
Почтовый адрес:	И. Сталин: жизнь после смерти (или о новых попытках возродить культ "вождя народов") 43
01001, Киев, 1, ул. Грушевского, 4, тел. 228-53-05, 229-13-88	Лозовой В.С. (г. Каменец-Подольский)
	Украинская революция и украинский менталитет (1917-1921 гг.) 53

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПРОГРАММА “РЕАБИЛИТИРОВАННЫЕ ИСТОРИЕЙ”

Мисинькевич Л.Л. (г. Хмельницкий)

Освещение процесса реабилитации жертв политтелей 60

РЕГИОНАЛЬНАЯ ИСТОРИЯ В ЛИЦАХ

Баженов Л.В. (г. Каменец-Подольский)

Жизнь, отданная образованию, науке, краеведению
(к 60-летию Николая Кострицы) 65

ПЕДАГОГИКА И КРАЕВЕДЕНИЕ

Кротик Н.Л. (г. Каменец-Подольский)

Еврейское образование в Украине 20-х – 30-х гг. XX в.:
постановка проблемы 70

Бажан О.Г. (г. Киев)

Состояние образования, науки и культуры в Украинской ССР
в середине 1960-х – 80-е годы 75

ИЗ КРАЕВЕДЧЕСКОЙ ПОЧТЫ

Жам О.В. (г. Переяслав-Хмельницкий)

Монастырские мельничные заведения
Правобережной Украины XIX в. 80

Рыбак И.В. (г. Каменец-Подольский)

Крестьянское жилище Юга Украины 50-х гг. XX в. (по материалам
выборочных бюджетных обследований органов статистики) 84

Комарницкий А.Б. (г. Каменец-Подольский)

Местечка Правобережной Украины и выборы во Всероссийское
установочное собрание в конце 1917 г. 86

Маркова С.В. (г. Хмельницкий)

Общественно-политическая деятельность национальных меньшинств
Подолья в 20-е – 30-е годы как предвестие “большого террора” 90

КРАЕВЕДЧЕСКАЯ ЖИЗНЬ В УКРАИНЕ

Баженов Л.В. (г. Каменец-Подольский)

Пятый Международный конгресс украинистов 96

Савчук В.А. (г. Каменец-Подольский)

Туривный А.П. Современное украинское государственное
строительство: национально-политическая сущность,
этнопедагогический аспект. – Каменец-Подольский: Абетка,
2002. – 208 с. (Рецензия) 99

Сушко О.В. (г. Киев)

Ренат Полевой. Кубанская Украина. – К., 2002. – 303 с.
(Рецензия) 101

Журнал издано при
финансовой
поддержке ректора
Каменец-Подольского
государственного
университета
профессора
Завальнюка О.М.
и Каменец-
Подольского
территориального
сектора главной
редколлегии
“Реабилитованы
историей”

Все права
защищены.
Перепечатка
возможна только
с разрешения
редколлегии.

Журнал
зарегистрирован
6.12.1995.

Свидетельство о
государственной
регистрации
КВ № 1722.

REGIONAL ETHNOGRAPHY

SCIENCE MAGAZINE

1-4 2002

Founded in 1927 by Ukrainian Committee
of Regional Studies, closed in 1930.

Restored in 1993 on the initiative of All-Ukrainian
Society of Regional Studies Researchers.

CONTENTS

CRONICLE OF THE UKRAINIAN COUNTRY STUDY

Chief editor Petro Tronko	
Edition board Oleg Bazhan – vice chief editor Leo Bazhenov Ion Vinokur Valentina Vrublevska Yuriy Danylyuk Oleksandr Zavalniuk Anatoliy Kopylov Leonid Misinkevich Nelya Nichkalo Petro Panchenko Victor Prokopchuk Oleksandr Reyent Victor Savchuk – vice chief editor Anatoliy Sytnyk – first vice chief editor Yevgen Sklyarenko Anna Shvydko	Tronko P.T., academician of the Ukrainian Academy of Sciences Contemporary tasks of Ukraine's country on boundary centurys 8 Zavalniuk O.M. (Kamianets-Podilsky) P.I.Kholodny and Kamianets-Podilsky state ukrainian university (1918 – 1920) 11 Bezdrabko V.V. (Kyiv) Historiographic observation of country study in Ukraine (1920-1930) 16 Riabokobyla O.O. (Kharkiv) Problems of country study in the journal "country study" (the 20s – 30s) 22 Savchuk V.O. (Kamianets – Podilsky) Journal "country study" as phenomenon of country study movement in Ukraine 25

COUNTRY STUDY OF KHARKIV REGION

Founders: All-Ukrainian Society of regional Studies Researchers. Institute of Ukrainian History NAN of Ukraine.	Yevtushenko A.V. (Kharkiv) To the question of the first Kharkiv typography (XVIII century) 28 Kovryzhnyh A.S. (Kharkiv) Episode from history of the numismatic laboratory of Kharkiv university (1836 – 1849). O.O.Valytskyi's superintendence 31 Kornilova V.O., Stepanenko T.L., Fedorenko L.V. (Kharkiv) Economic petition of Kharkiv territorial directorate in the second half of the XIX century 33 Filipenko R.I. (Kharkiv) E.K.Redin as member of historical and philological society in Kharkiv 38

POLITICAL HISTORY OF THE XX CENTURY IN VIEW OF REGIONAL RESEARCHES

Address: 01001, Kyiv, 1, Hrushevskiy St. 4, t. 228-53-05 229-13-88 1-4 2001	Yakunin I.K. (Dnipropetrovsk) I.Stalin: life after death (or on new attempts to resurrect the cult of "leader of peoples") 43 Lozovyi V.S. (Kamianets-Podilsky) Ukrainian revolution and ukrainian mentality (1917 – 1921) 53

STATE PROGRAMME " REHABILITATED BY HISOTRY"

Misinkevych L.L. (Khmelnysky)

Treating the rehabilitation process of victims of political repressions in the works of foreign and native scientists 60

REGIONAL HISTORY IN PERSONALITIES

Bazhenov L.V. (Kamianets-Podilsky)

Life sacrificed to education, science, country study (to the 60th anniversary of Mykola Kostrytsia) 65

PEDAGOGICS AND COUNTRY STUDY

Krotik N.L. (Kamianets-Podilsky)

Jewish education in Ukraine in the 20s – 30s of the XX century: stating the problem 70

Bazhan O.G. (Kyiv)

The state of education, science and culture in the Ukrainian SSR in the mid 1960s – 1980s 75

Zham O.V. (Pereyaslav-Khmelnysky)

Monastery mill establishments of Right-bank Ukraine in the XIX century 80

Rybak I.V. (Kamianets-Podilsky)

Peasants' household (dwelling) of southern Ukraine in the 50s of the XX century (according to the selected data of budget observation of statistics body) 84

Komarnitskyi O.V. (Kamianets-Podilsky)

Towns of Right-bank Ukraine and elections to all-russian executive meetings at the end of 1917 86

Markova S.V. (Khmelnysky)

Social and political life of national minorities in the 20s – 30s as precondition of "great terror" 90

COUNTRY STUDY LIFE IN UKRAINE

*Bazhenov L.V. (Kamianets-Podilsky)*5th international congress of ukraine's country study scientists 96*Savchuk V.O. (Kamianets-Podilsky)*

Turivnyi V.P. Modern ukrainian state-building: national and political essence, ethnopedagogical aspect. – Kamianets-Podilsky: Abetka, 2002. – 208 p. (Review) 99

Sushko O.V. (Kyiv)

Renat Poliovyi. Kuban's Ukraine. – K., 2002. – 303 p. (Review) ... 101

All rights reserved.
Reprint only
according to the
agreement of the
editorial board.

The magazine
registered in 1995,
on the 6th of
December.

Certificate of
State Registration
KV № 1722.